

Harmonisering af private fællesveje - ÅBENT

Byråd

22. november 2011

Sagsnr. 710-2010-44066

Dok.nr. 710-2011-232047

Sagsbehandler DPATH

Tidl. politisk behandling	BY, 12.10.10, pkt. 173 (Byrådets vedtagelse af budget 2011 -14)
Forventet sagsgang	TM-U, ØK, BY
Lovgrundlag	Lov om offentlige veje, Lov om private fællesveje

SAGENS INDHOLD

Byrådet vedtog med budget 2011-14, at der skulle ske en harmonisering af vejenes klassificering i Favrskov Kommune. Der er siden gennemført en lovændring, som ændrer grundlaget for nedklassificering af offentlige veje til private fællesveje. Der er fortsat behov for en harmonisering af vejklassificeringen. I det følgende beskrives forslag til proces i henhold til den nye lovgivning.

Boligvejene i kommunen er klassificeret forskelligt og har derfor forskelligt serviceniveau for vedligeholdelsen. I områderne i de gamle kommuner Hvorslev, Hammel og Langå er hovedparten af boligvejene kommunale. I områderne i de gamle kommuner Hinnerup og Hadsten er hovedparten af boligvejene private fællesveje.

Teknik og Kultur har lavet en gennemgang af vejnettet med det formål at lave et forslag til en harmonisering af vejenes klassificering. Gennemgangen er sket ud fra nogle faste kriterier, der kan gælde for alle private fællesveje i hele kommunen.

Teknik og Kultur foreslår, at nedenstående kriterier bør være gældende for, at ansvaret for vedligeholdelsen af vejene overdrages til vejens brugere, og at vejen bliver klassificeret som privat fællesvej. Der kan indgå et eller flere af kriterierne ved den konkrete vej:

- At der er tale om relativ lav trafikintensitet
- At der er tale om boligveje og/eller
- At der er tale om lukkede veje og/eller
- At der er tale om veje, der kan lukkes uden trafikale og betjeningsmæssige konsekvenser og/eller
- At der er tale om grusveje.

Vejene eller adgangsveje til folkeskoler og ældrecentre bliver opretholdt som offentlige veje, uanset at de primært kan kategoriseres som boligveje. Boligveje, der blandt andet trafikforsyner andre mindre kommunale institutioner som f.eks. børnehaver, vil ved opfyldelse af ovenstående kriterier kunne nedklassificeres.

Der er tale om ganske få steder, hvor den kommunale ejendom som lodsejer vil skulle betale et vejbidrag i lighed med de øvrige lodsejere på vejen. Da det samlet set drejer sig om et mindre beløb, foreslås det, at udgiften afholdes over kommunens konto for vejvedligeholdelse.

Industriveje foreslås fortsat klassificeret som offentlige veje. Enkelte industriveje i Hammel er i dag private fællesveje. De opklassificeres til offentlige veje og vil dermed blive harmoniseret med serviceniveauet for andre industriveje i kommunen.

Ved valg af ovenstående kriterier for nedklassificering af offentlige veje og opklassificering af nogle få industriveje, vil der skulle omklassificeres:

- 108 km boligveje (sekundære lokalveje) til private fællesveje, heraf 40 km grusveje
- 5 km industriveje opklassificeres til offentlige veje.

Fremadrettet skal Favrskov Kommune således vedligeholde 738 km trafikveje, mens der samlet set vil være 217 km private fællesveje.

Den tidligere nævnte lovændring vedrørende nedklassificering af offentlige veje til private fællesveje betyder i hovedtræk, at:

- Der skal udarbejdes to tilstandsrapporter, en foreløbig tilstandsrapport og en endelig tilstandsrapport for hver vej, ved nedklassificering af veje.
- Den foreløbige tilstandsrapport skal sendes i høring hos de berørte lodsejere, der kan komme med indsigelser og forslag til forbedringer af vejen.
- Den endelige tilstandsrapport skal dokumentere, at vejen er i en rimelig stand, eller klarlægge hvilke forbedringer af vejen, der skal til for at vejens standard bringes op på et rimeligt niveau.
- Den endelige tilstandsrapport kan påklages til Transportministeriet (Vejdirektoratet).
- Processen for nedklassificering skal mindst løbe over fire år. Det vil sige, at den endelige beslutning om nedklassificering tidligst kan ske fire år efter offentliggørelsen om, hvilke veje det drejer sig om og senest seks år efter.
- Den endelige beslutning om nedklassificering kan først blive foretaget efter klagefristens udløb, og såfremt at tilstandsrapporten er påklaget, tidligst når der er truffet afgørelse i klagesagen.

Nedklassificering skal således som følge af lovændringen ske med fire års varsel. I varslingsperioden skal Favrskov Kommune dokumentere vejenes tilstand. Kommunen har derefter max to år til at aflevere vejene til vejberettigede og lodsejere.

Tilstanden af kommunens asfaltbelægninger er forholdsvis veldokumenteret, idet der bliver lavet eftersyn på alle offentlige veje hvert tredje år. I henhold til retningslinjer for nedklassificering skal restlevetiden på asfaltbelægninger ved aflevering være mindst 25 %. Det vil ved gennemgangen blive sikret, at de konkrete veje forud for afleveringen overholder noget mere end minimumskravet for restlevetid.

Kommunen kan allerede nu vælge at begynde istandsættelsen af vejene, således at de er klar til aflevering om fire år og senest om seks år. Det kan være en fordel at istandsætte nogle veje, inden skaderne bliver større og dermed dyrere.

Tilstanden af kommunens fortove er ikke dokumenteret eller gennemgået. I retningslinjerne for nedklassificering er der beskrevet et tilstandskrav på maksimalt 2 cm opspring på fortove og betonbelægningssten. På nuværende tidspunkt vil det økonomiske overslag for opretning være usikkert, men vurderes at udgøre en anlægsudgift på ca. 500.000 kr.

Der er endnu ikke fastlagt et tilstands- eller funktionskrav for standarden af kantsten på de nedklassificerede veje. Der findes ikke en registrering af tilstanden for kantsten på de offentlige veje. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere omfanget og den økonomiske konsekvens for opretning af denne del af vejanlægget. Umiddelbart vurderer Teknik og Kultur, at der bør afsættes omkring 500.000 kr. til formålet.

Rendestensbrønde og stikledninger er en del af vejanlægget og vil være omfattet af nedklassificeringen. Tilstanden af kommunens vejafvandingsanlæg er ikke veldokumenteret, og mange steder ikke registreret eller kortlagt. Teknik og Kultur vurderer i første omgang, at istandsættelsen af stikledninger vil være begrænset, idet der kun stilles funktionskrav til anlægget. Der skal formentligt udskiftes en del betonregnvandsbrønde, og en del rendestensriste skal udskiftes eller vendes vinkelret på færdselsretningen. Teknik og Kultur vurderer, at der bør afsættes 500.000 kr. til formålet.

Favrskov Kommune har i forbindelse med nedklassificering også mulighed for at overdrage vejbelysningsanlæg til grundejerne. Det anbefales dog, at vejbelysningsanlæggene forbliver kommunale, således som de også er det ved de eksisterende private fællesveje. Teknik og Kultur vurderer, at der til drift og vedligehold heraf bør afsættes 200.000 kr./år.

Favrskov Kommune har også fremadrettet myndighedsopgaven ved de private fællesveje. Der kan derfor ikke påregnes en administrativ besparelse ved nedklassificeringen. Selve gennemførelsen af nedklassificeringen vil lægge beslag på en del administrative ressourcer.

INDDRAGELSE/KOMMUNIKATION

Kommunens første beslutning, om at man agter at omklassificere veje og dermed harmonisere serviceniveauet i kommunen, skal annonceres i lokale aviser og på kommunens hjemmeside.

Om fire år eller i foråret 2016 og frem til foråret 2018 kan Favrskov Kommune træffe endelig beslutning omkring nedklassificering. På det tidspunkt skal den endelige tilstandsrapport for den enkelte vej foreligge. Alle lodsejere og vejberettigede skal til den tid have et brev, hvori Favrskov Kommune informerer om den påtænkte nedklassificering. I brevet vil der blive informeret omkring processen.

Vejberettigede og lodsejere vil få mulighed for at klage over proces og tilstandsrapport til Vejdirektoratet.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Den samlede udgift for istandsættelse af offentlige veje vil således udgøre:

- Slidlag 3.500.000 kr.
- Fortove 500.000 kr.
- Kantsten 500.000 kr.
- Afvanding 500.000 kr.
- Administration, tilstandsrapporter, tinglysning 750.000 kr.
- Tinglysning af vejret for vejberettigede 500.000 kr.

Samlet set en anlægsudgift på 6,25 mio. kr. Udgiften skal afholdes i perioden fra 2012 – 2017. Udgifter, der alligevel ville være anvendt til forbedringer på boligveje, bør fratrækkes istandsættelsesudgiften. Driftsudgifterne (ekskl. vedligeholdelse og renovering) i perioden 2012-2017 udgør skønsmæssigt i alt 1 mio. kr.

Nettoudgiften ved istandsættelsen vurderes dermed at udgøre ca. 5,25 mio. kr. Udgiften til istandsættelse påregnes finansieret over vejbudgettet, idet belægningsarbejderne vil indgå i den årlige prioritering over de nævnte fem år.

Samlet set sparer kommunen ca. 0,85 mio. kr. i 2016 på driftsbudgettet, hvis man antager, at halvdelen af de private fællesveje afleveres i 2016. Efterfølgende vil der kunne spares omkring 1,7 mio. kr./år på driftsbudgettet. Dertil kommer besparelse til vintervedligeholdelse, der budgetmæssigt udgør en udgift på omkring 0,9 mio. kr./år ved en "gennemsnitsvinter".

Den samlede årlige kommunale driftsudgift ved overtagelse af private belyningsanlæg, overtagelse af industriveje og vejbidrag ved kommunale institutioner vurderes at blive på ca. 0,5 mio. kr./år (fordelt med 0,2 + 0,2 + 0,1 mio. kr./år.)

Økonomisk oversigt**Anlægsudgifter**

Istandsættelse forud for nedklassificering	5,25 mio. kr.
--	----------------------

Driftsudgifter

Kommunal driftsudgift ved de private fællesveje	0,5 mio. kr./år
---	------------------------

Reduktioner af udgifter

Reduktion i 2016	0,85 mio. kr.
------------------	---------------

Reduktion af udgift til vejdrift ekskl. vinter efter 2016	1,7 mio. kr./år
---	-----------------

Budgetteret reduktion af udgift til vinter (budget 2012)	0,9 mio. kr./år
--	-----------------

Reduktion af udgift til vejdrift inkl. vinter efter 2016	2,6 mio. kr./år
--	------------------------

Kommunal nettoreduktion af driftsudgifter	2,1 mio. kr./år
--	------------------------

(reduktion 2,6 – årlig driftsudgift 0,5 = 2,1 mio. kr./år)

Det økonomiske overslag er dannet på grundlag af en forudsætning om, at det er tre gange så dyrt pr. meter at drive trafikveje som at drive boligveje.

I forbindelse med Byrådets vedtagelse af budgettet for 2011-14 var der i budgetblokken for nedklassificering af kommunale boligveje til private fællesveje regnet med en besparelse på 1,5 mio. kr./år. Besparelsen var forsigtigt anslået på et forholdsvist spinkelt grundlag. Ved forberedelsen af denne sag er der foretaget en mere grundig gennemgang af vejnettet, og der er anlagt de tidligere nævnte kriterier for nedklassificeringen. Det har blandt andet medført, at den samlede længde af veje, der foreslås nedklassificeret, er steget fra ca. 75 km til ca. 108 km, og den kommunale

netto reduktion af driftsudgifterne forventes at blive på skønsmæssigt 2,1 mio. kr.

INDSTILLING

Teknik- og kulturdirektøren indstiller til Byrådet:

1. At godkende, at der igangsættes en nedklassificerings- og harmoniseringsproces efter de fremlagte retningslinjer, med henblik på ny politisk behandling primo 2012, hvor præcis nedklassificeringsliste med vejnavne og længder fremlægges til beslutning.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 7. november 2011:

Fraværende: Ingen

Indstilles godkendt.

Økonomiudvalget, 15. november 2011:

Fraværende: Nikolaj Per Schøler

Indstilles godkendt.

Bilag

Nedklassificering af vejen - kort af hele kommunen

[710-2011-217451](#)

Byråd, 22. november 2011:

Fraværende: Thomas Storm

Godkendt.